

„Rendőri helyzetjelentés a frontvonalról”.

A 2015. évi migrációs helyzet rendőri kezelése

Christián László¹

Kiindulási alapok, releváns körülmények

„Világszerte érzékelhető az átmenet a korábbi, etatista érdekérvényesítésről a globálisra, ami lehetővé teszi az egyének számára vágyaik, törekvéseik viszonylag befolyásmentes megvalósítását. Az egyének elképzelései – tömegesen egybeesvén – már kezdik szétfeszíteni az állami kereteket.”² – állapította meg Szabó A. Ferenc professzor, demográfus éppen egy évtizeddel ezelőtt. Ennek egyik következményeként az állami intézményrendszert és szabályozást folyamatosan átértékelik és módosítják a nagy nyomás alatt, amelyet aktuálisan épp a migráció idéz elő. Korábban megdönthetetlennek hitt szabályok és feltételek változnak meg, sőt úgy tűnik, hogy „csökken az állami szuverenitás, az egyéni oldalról kezdeményezett, de nagyjából azonos irányt felvevő nemzetközi áramlás szétbomlasztja a korábbi, harmonikusan organizált hatalmi központokat.” – szól a vészjósló megállapítás 2006-ból, majd a szerző a következő konklúziót vonja le. „A nemzetközi migrációval együtt járó biztonságcsökkenéssel szemben a befogadó társadalom védekezik. Ennek kézenfekvő eszköze a limitált, fokozatos befogadás, ami magas minőségi feltételsszabással jár együtt. Ugyanis a legnagyobb kockázattal a nehezen követhető, megemészthetetlen, hirtelen változások járnak.”³

Az illegális migráció kapcsán kialakult helyzetnek persze számos olvasata van. Erre bizonyíték a számtalan és egyre sokasodó, a témában megjelent hazai és külföldi szociológia, idegenrendészeti, nemzetközi jogi és egyéb publikáció, tanulmány, szakkönyv. Az egyik sajátos aspektus – amellyel talán kevesebbet foglalkoznak a szakemberek – annak vizsgálata, hogy az állam rendészeti szervei – mint fontos szereplők – miként vesznek részt a helyzet kezelésében, hogyan látszanak a szemszögükből a történetek. A híradásokból megismert rendészeti intézkedések háttérében számos kevésbé érzékelhető tényező húzódik, érdemes tehát egy kicsit a felszín mögé nézni, és kiemelni néhány meghatározó jelentőségű körülményt, amelyek révén tisztábban láthatunk, könnyebben eligazodhatunk a rendészet részvételét illetően. Éppen ezért jelen tanulmány nem elsősorban a fellelhető hazai és nem-

¹ CHRISTIÁN László (christian.laszlo@uni-nke.hu) tanszékvezető egyetemi docens, Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Kar, adjunktus, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar.

² Szabó (2006) 10.

³ Uo. 11.

zetközi migrációs irodalmat dolgozza fel, hanem sokkal inkább a rendőri közreműködés bemutatását célozza.

A tanulmány olyan rendőri vezetőkkel készített interjúkon alapul, akik a „frontvonalban” teljesítettek szolgálatot 2015-ben, egészen pontosan közvetlenül irányították a migrációval kapcsolatos rendőri tevékenységet. Itt szeretném köszönetemet kifejezni dr. Balogh János rendőr vezérőrnagynak, a Készenléti Rendőrség parancsnokának, országos rendőrfőkapitány-helyettesnek azért, hogy engedélyezte az interjúk elkészítését. Külön köszönöm az alábbiakban nevesített interjúalanyoknak, hogy készséggel rendelkezésemre álltak:

- Szabó Ferenc rendőr ezredesnek, a Készenléti Rendőrség Határrendészeti Igazgatóság igazgatójának és parancsnokhelyettesének,
- dr. Karsai Sándor Levente rendőr őrnagynak, a Készenléti Rendőrség Határrendészeti Igazgatóság, Határvadász Bevetési Főosztály V. megbízott főosztályvezetőjének,
- dr. Pethő Balázs rendőr alezredesnek, a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály VI. főosztályvezetőjének,
- illetve a migráció kezelésében érintett végrehajtó állomány néhány tagjának is.

„A világon az országok közötti migrációs mozgás egyik fő célterülete Európa – ezen belül az Európai Unió. A nyugat-európai országokban lehetőség van a külföldiek legális letelepedésére és munkavállalására, de jelentős azoknak a száma, akik engedélyek nélkül teszik mindezt, növelve a biztonsági kockázatot az illető tagállamban. Magyarország is központi szerepet tölt be a nemzetközi migrációs útvonalakban, hiszen az utóbbi évtizedekben gyakorlatilag az Európai Unió irányába haladó kelet-nyugat és dél-nyugat irányú mozgás egyik fő csatornájává vált.”⁴

Újabbban a szakirodalom joggal tesz különbséget a reguláris, vagyis az ellenőrzött keretek között megvalósuló ki- és bevándorlás, valamint a jogszerűtlenül végbemenő vándorlás, az irreguláris migráció között.⁵ Az vitán felül áll, hogy az illegális migráció egy súlyos, komplex probléma, amelynek megoldatlansága komoly katasztrófához vezethet, az egyes nemzetállamok szintjén és összeurópai szinten is. A szuverén államok határai csak meghatározott feltételek mellett átjárhatók, s a 2015 során kialakult helyzetben ez kérdőjeleződött meg. A szakemberek szerint egy újkori népvándorlással állunk szemben, amely folyamat lehet, hogy még csak az elején tart.

A 20. század migrációs tapasztalata alapján megállapítható, hogy a nem zsidó-keresztény kultúrkörből származó migránsok társadalmi integrálása nem megy végbe a megszokott módon sem Amerikában, sem Nyugat-Európában.⁶ A probléma nem új keletű és átmenet nélküli Magyarország esetében sem, hiszen már hosszú évek óta érkeznek hazánkba migránsok, a probléma lassan és fokozatosan gyűrűzött be. A schengeni térség nagyszerű vívmány, de a határok nélküliség problémáit messze a valós jelentőségük alatt kezelték évekig, különösen a mélységi ellenőrzés fontossága volt alulértékelve – állapítja meg az egyik határrendészeti területen is jártas rendőri vezető beszélgetésünk során. A rendőri vezetők azt hangsúlyozták, hogy álláspontjuk szerint az Európába történő ellenőrizetlen beáramlás komoly biztonsági kockázatokat rejt magában. *„Nem kegyes zarándokok ők – meg-*

⁴ Kovács (2015) 73.

⁵ Hautzinger (2015) 49.

⁶ Szabó A. (2006) 14.

jelenésük alapjaiban rázza meg az európai országok jogrendjét, biztonságát” – állapítja meg éles kritikával Kondorosi Ferenc A legújabb kori népvándorlás: a migráció és az iszlám Európában című művében.⁷

Jelen tanulmány a 2015-ös évben bekövetkezett robbanásszerűen jelentkező migrációs eseményekre fókuszál, ezért a vonatkozó statisztikák is ezen év adatainak alapulvételével készültek. A magyar rendőrség hivatalos honlapja szerint az illegális bevándorlókkal szembeni intézkedések 2015. január 1-től december 31-ig összesen 391 384 főt érintettek Magyarország schengeni külső határain.⁸ A szám 2016. április végére elérte és meghaladta a 400 ezret.⁹ Az új büntető törvénykönyv (Btk.) alapján 2015. szeptember 15. és december 14. között a magyar–szerb határszakaszon 1031 fő ellen indult büntetőeljárás.¹⁰

Az első vonalban szolgálatot teljesítő rendőrök tapasztalata szerint a migránsok minden eszközzel igyekeztek kivonni magukat a regisztrációs kötelezettség alól. Az egyik interjúalanyom, egy rendőr-szakközépiskolában, még 2015. januárban tartott előadásában 80–100 ezer főre becsülte azokat a migránsokat, akik a 2015-ös év során várhatóan belépnek majd az országba. Akkor a többség kételkedett ezekben a számokban, túlzónak tartva azokat, azóta azonban kiderült, hogy az eredeti becsléshez képest négyszer több migráns érkezett hazánkba. Jelen tanulmány kéziratának lezárásakor (2016 májusában) újfent arról szólnak a hírek, hogy az ország déli határainál átlagban napi 90–100 fő lép be illegálisan az ország területére.¹¹ A kerítés megépítését követően jelentős visszaesés volt tapasztalható a határt átlépő migránsok tekintetében, mostanra azonban egyre több migráns (embercsempész) veszi a bátorságot a kerítés átvágásához, megrongálásához, még akkor is, ha ez a magyar büntetőjogi szabályozás fényében bűncselekménynek minősül.

A megkérdezett szakemberek tapasztalatai szerint először 1-2 évvel ezelőtt, többségében irakiak, afgánok jöttek, ők főként a háború elől menekültek. Ez változott meg 2015-ben, s már sok olyan személy is érkezett, akik nem közvetlenül a háború elől menekültek, vagy akik esetében nem lehetett megállapítani a nemzetiségüket.¹² Míg korábban jobbra családosok alkották a menekülők csoportjait, addig 2015-ben már 70–80%-ban egyedülálló, 17–35 év közötti fiatal férfiak. A rendészeti munka során tapasztaltak közül itt érdemes kiemelni, hogy a családosok sokkal együttműködőbbek voltak, míg a fiatal férfiak között sokkal gyakrabban merültek fel ellentétek, amelyekből erőszakos összetűzés, ellenállás alakult ki. A tömeges vándorlás komplex problémakörét a rendészet eszközeivel egy-egy határszakaszon csak tünetileg és átmenetileg lehet kezelni, de az illegális migráció felszámolása nem rendészeti feladat.

Azt is látni kell, hogy az illegális migráció jelenleg sajnos a legnagyobb globális üzletgé nőtt ki magát a szervezett bűnözés számára.¹³ Hatalmas nyereséggel kecsegtető „üzletág” lett, és kis kockázattal fenyeget, hiszen például a kábítószer-csempészetnél jóval enyhébb

⁷ Kondorosi (2015) 7.

⁸ Napi tájékoztató. ORFK Információs Szolgálat. 2016. január 1.

⁹ Elfogott migránsok száma – dátum szerinti lekérdezés.

¹⁰ Napi tájékoztató. ORFK Információs Szolgálat. 2015. december 15.

¹¹ Elfogott migránsok száma – dátum szerinti lekérdezés.

¹² 2015-ben a migránsok összesen több mint száz országból érkeztek Magyarországra, a legtöbben, 158 ezren szírnek vallották magukat, 73 ezren afgánnak, míg 36 ezer esetben nem tudták megállapítani az érkezők nemzetiségét. Lásd: *Jövőre is folytatódik a migrációs nyomás Európában*.

¹³ Lásd még Ritecz–Sallai (2015) 45–51.

a büntetési tétele. Az embercsempész-hálózatok mögött komoly szervezettség és konspiráció sejlik fel a háttérből. A szervezett bűnözői körök kíméletlenül kihasználják a migránsok tudatlanságát és hiszékenységét. Sokukat még a 2015. szeptember közepe óta hatályban lévő Btk.-módosítás szigorúbb szabályozása és a Magyarország déli határszakaszán felépített kerítés ellenére is hazánk felé irányítják az embercsempészek, mondván, ez a legrövidebb útvonal. Holott közben létrejött egy „all inclusive” útvonal, ahol jórészt regisztráció nélkül utaztatják az illegális migránsokat a szerb–horvát–szlovén–osztrák folyosón, az álmaik beteljesülését jelentő Németország felé. Vagyis a kerítés és a szigorúbb szabályozás ellenére is érkeznek még migránsok Magyarország déli határára, akiket a kerítésen történő átjutás után jó eséllyel elfognak, és akiket a rendőrség a nyomozó és igazságszolgáltató szervek elé állít. Itt az utazás megszakad, mert többségüket bűncselekmény miatt kiutasítják az ország területéről. 2015. szeptember közepéig naponta 2–3 ezer fős tömeget kellett kezelni, beleértve a regisztrálás folyamatát is, amely hatalmas teher volt az érintett szervek munkatársai számára. A szigorúbb szabályozásnak és a kerítésnek köszönhetően 2015 végére napi 20–30 emberre csökkent az illegális határátlépők száma, de ősszel volt olyan nap is, amikor mindössze négy emberrel szemben kellett intézkedni. Persze arról sem szabad megfeledkezni, hogy az illegális migráció szankcionálásának a büntetőjog mellett vannak büntetőjogon kívüli eszközei is, különösen a szabálysértési szankciók és az idegenrendszet körében alkalmazható bírságok és intézkedések. A 2015-ös események hatására az irreguláris migráció tekintetében egy gyors kriminalizációs folyamat vette kezdetét, amelyet hazánkban a 2015 szeptemberében hatályba lépő Btk.-módosítások idéztek elő.¹⁴

A rendészet példás helytállása

Mivel hatóságaink – így a rendőrség is – szokásos mértékű feladatellátásra vannak berendezkedve, azt a hatalmas nyomást, amelyet a migrációs hullám eredményezett, nehezen lehetett kezelni. A legszűkebb keresztmetszet a bevethető rendőrök létszáma volt. Már előjáróban kijelenthetjük, hogy katonák nélkül a helyzetet nem sikerült volna hatékonyan kezelni.

A 2015-ös esztendőben azonban kiderült, hogy a magyar rendőrség együttműködő partnerei támogatásával és megfeszített munkával képes volt kezelni a helyzetet. A nemzetközi szakmai visszhang is rendkívül pozitív volt, a külföldi rendőri vezetők egyöntetűen elismerően nyilatkoztak a magyar rendőrségről, amelynek tagjai magas szakmai színvonalon teljesítették feladataikat. A probléma kapcsán aktuálisan érintett külföldi rendőrök nem titkoltan tanulni érkeztek hazánkba, és azóta is kérik rendőreink személyes közreműködését külföldön is.

Érdeemes egy gondolat erejéig visszatekinteni, ugyanis a rendőrségbe integrált, korábban önálló határőrség jól felszerelt szervezet volt, szűkebb feladatkörrel. A rendőrség mára szintén minden olyan eszközt és támogatást megkapott, ami a kialakult helyzet eredményes kezeléséhez szükséges. Az egyik leggyakrabban felmerülő kérdés a téma kapcsán, hogy indokolt lehet-e újra egy önálló határőrség visszaállítása. A rendészeti szakma többsége úgy látja, hogy nem indokolt, hiszen ennek a feltételei nincsenek meg, a rendőrség

¹⁴ Hautzinger (2015) 53–68.

pedig képes a határrendészeti feladatok hatékony ellátására. Ne feledjük, hogy az Országos Rendőr-főkapitányságon állandó jelleggel működik a Határrendészeti Főosztály, illetve a migrációs helyzet következtében a Készenléti Rendőrség szervezetében (szeptember 1-től) létrehozták a Határrendészeti Igazgatóságot, valamint vidéki területi szerveknél is létrejöttek külön határrendészeti, határvasúszegységek. Mások szerint azonban a hosszú távú megnyugtató megoldást a határőrség visszaállítása jelentené, hiszen a mostanihoz hasonló feladatok ellátása érdekében a rendőri erők jelentős részének átcsoportosítása szükséges az eredeti szolgálatellátás helyéről.

Az interjúalanyok egységes véleménye szerint a rendészet adekvát választ tudott adni a migrációs helyzet kezelése kapcsán felmerült kérdésekre. A helyzet kezelésének feltételei között szerepel a politikai felhatalmazáson alapuló határozott fellépés, a határvédelem technikai feltételeinek megteremtése (pl. kerítés), illetve a szükséges jogszabályváltozások. A korábbi megengedő jogszabályi környezet számos kiskaput hagyott nyitva, hiszen például a nyitott befogadóállomásról bármikor elmehetett az érintett. További akadályozó körülmény volt az is, hogy az illegális migrációhoz kapcsolódó tevékenység embercsempészetként történő értékeléséhez még egészen nyilvánvaló esetekben sem volt elég lehetőség az ügyészi, bírói mérlegelés során. Ezért például a nyilvánvalóan embercsempészcsoportokat a határig kellett kísérni, mert a nyomozó hatóság, illetve az igazságszolgáltatás csak a határátlépési kísérlet pillanatában tekinthette bizonyíthatónak a feltételezést. Az illegális fuvarozásra szakosodott „vállalkozók” és illegális utasaik standard, betanított válaszokat ismételttek. A jogalkotó által elfogadott, 2015. szeptember 15-én hatályba lépett új bűncselekmény-kategóriák nélkül a technikai határzár önmagában elégtelen megoldás lett volna.

Az erőket szinte megsokszorozta a jelentős társadalmi támogatás. Szerencsés módon az ország határainak megvédése tekintetében a társadalmi elvárás és a kormányzat elképzelései is egy irányba mutattak. Ez a konszenzus fontos kiindulópontja a kialakult helyzet sikeres és eredményes kezelésének.

A gyors és hatékony rendőrségi közreműködéshez szükség volt egy olyan állománytábla-módosításra, amelynek révén koncentráltan, egyidejűleg lehet mozgósítani az erőforrásokat. Éppen ezért talán a humán erőforrás volt a legszűkebb keresztmetszet 2015 során, különösen az, hogy sikerüljön kellő nagyságrendű rendőri állományt átcsoportosítani. A 870 szakközépiskolás próbaidőre helyezéseivel újabb tartalékok szabadultak fel. A hírekkel ellentétben a fokozott terhelés mellett is egészen elenyésző szinten maradt az állomány fluktuációja. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy ilyen mértékű műveletet a magyar rendőrség még nem hajtott végre. A sokrétű tevékenység felölelte a logisztikai bázisok kiépítését, a szervezet igényeknek megfelelő átformálását, a háttérfeltételek megteremtését. Számos döntést nagyon gyorsan kellett meghozni, a feltételeket ugyancsak gyorsan kellett megteremteni, a feladatokat azonnali hatállyal kellett végrehajtani. Ez persze magában hordozza a hibalehetőséget, illetve azt, hogy nem minden zajlik zökkenőmentesen, de összességében abszolút pozitív a mérleg. Az ismert körülmények között hatékony intézkedéscsomagot hajtottak végre.

A honvédség és a rendőrség korábban még nem működött ilyen szorosan együtt, a rendőrökből és katonákból álló járőrparók történelmi jelentőségűnek is tekinthetők. A Honvéd Vezérkar, illetve a rendőrség vezetése között érdemi, állandó, aktív párbeszéd zajlott. A közös cél érdekében, az „együtt előre” jelmondat jegyében hatalmas eredményeket ért el közösen a két szervezet, ami nagy jelentőségű, kézzelfogható változás a két szervezet

viszonya tekintetében. Az eltérő szervezeti rendszer ellenére kiváló együttműködés alakult ki, élő, napi kapcsolat valósult meg, és az eltérő készségek összeillesztéséből komoly szinergiák szabadultak fel, sokat tanultak egymástól a rendőrök és a katonák. Ez az együttműködés fontos hozománya a migrációs helyzet kezelésének.

A rendőrség vonatkozásában azonban az alapfeladatok ellátásáról sem szabad megfeledkezni, hiszen az élet és a bűnözői tevékenység nem állt meg, vagyis párhuzamosan országszerte is helyt kell állni. A határokra összpontosított állomány 4-5 nap után hazautazott, és otthon is pótolni kellett a néhány napos kiesést. Az állomány nagyon felelősen gondolkodott ebben a kritikus helyzetben. 2015. október második felében, amikor Magyarországon könnyebbé vált a helyzet, a kormány úgy döntött, hogy Szlovéniának segítséget nyújt harminc tapasztalt magyar rendőr helyszíni támogatásával (azóta újabb kontingensek utaztak külföldre segíteni). Ebben a helyzetben a végletekig elfáradt állomány megkérdozett tagjai önként vállalták a kiküldetést, túljelentkezés volt az utazó egységbe, holott az utazás érintette az év végi ünnepeket is.

A kellő rendőri létszám kiállításához született egy olyan döntés, miszerint 870 rendőri szakközépiskolás hallgatót vettek fel őrmesterként próbaidőre. Ez a fiatal állomány csillogó szemmel, elszántan vállalta a munkát, utólag egyértelműen sikeresnek értékelhető a bevetésük. Az egyik vezetőjük egy alkalommal megkérdozte tőlük, hogy mit választanak: maradnak-e a rendőr kollégákkal a határon, vagy inkább visszamennének az iskolapadba? A válasz egybehangzóan az volt, hogy szeretnének maradni, és segíteni a többieknek. Erre a hozzáállásra nagy szükség lehet, mert elképzelhető, hogy hosszabb migrációs válsággal kell szembenézni Európa határain. Dezinformációk is elterjedtek, miszerint a migráns-helyzet komoly leszerelési hullámot eredményezett, holott egészen minimális (szokásos) fluktuáció volt csak tapasztalható.

A sajtó egyedi nézőpontból közvetítette az eseményeket, ez nem feltételül esett egybe a rendőrök által tapasztaltakkal. A média esetében elsődleges szempont az eladhatóság. Talán ennek tudható be az a magatartás, hogy az egyik magyar internetes sajtóorgánium újságírója azért vegyült el a migránsok között huzamosabb időre, hogy a magyar hatóságok munkáját személyes tapasztalata alapján tudja kritizálni. Nehéz jó megoldást találni például egy olyan helyzetben, amikor az ételosztáshoz a migránsok nem hajlandók sorba állni, ezért a rendőrök – annak érdekében, hogy a más nációhoz tartozó, a tömeg hátsó részeiben lévő embereknek is jusson belőle – egyszerűen hátradobták a szendvicseket a távolabb állóknak. Későbbi híradásokból láttuk, hogy osztrák rendőrök is alkalmazták ezt, az újságírók által embertelennek minősített megoldást. A média esetében tehát elkülöníthetők a tényközlő és tájékoztató, valós információkra kíváncsi médiumok, illetve azok, amelyek a tájékoztatás zászlaja alatt manipulálásra, befolyásolásra használták fel a helyzetet. A független tudósítók, oknyomozó újságírók, szenzációhajhászok egyszerre voltak jelen. Egy ilyen helyzetben a hiteles tájékoztatás lett volna a valódi küldetésük. A médiumok jelenléte gyakran gyújtópontként szolgált: amint észlelték a migránsok, hogy nyilvánosságot kapnak, azonnal hangosabbak lettek, és terebélyesedtek a problémák. Nem egyszer éppen a közvetítő autók megjelenését követően kezdődött meg az ellenállás a migránsok részéről (lökdösődés, az étel átvételének megtagadása stb.), mintha a helyzet mesterséges kialakítása lett volna a cél. Ezzel együtt a média jelenléte nem volt munkát gátló tényező, a média munkatársai együttműködőek voltak.

Összefogás itthon és külföldön

Fontos körülmény, hogy példaértékű hazai és nemzetközi összefogás mutatkozott meg a migrációs helyzet kezelése kapcsán. Az erős társadalmi támogatás olyan kreatív, innovatív kezdeményezéseket szült, amelyek egyike révén például két hónap alatt egy közösségi oldalon egy magyar rendőroket és katonákat támogató oldal jött létre, és tudott felmutatni közel 40 ezer követőt.¹⁵ Ezek az emberek egyrészt komoly lelki támogatást, másrészt kézzelfogható segítséget is nyújtottak az egyenruhások számára. Egy másik, szintén nagyon népszerű közösségi oldal kimondottan arra vállalkozott, hogy olyan dolgokkal segítse az egyenruhásokat, amire leginkább szükségük van.¹⁶ A végrehajtó állomány egyik tagja meghatottan mesélt arról, hogy mindent megkaptak az emberektől; volt, aki az élelem mellé még C-vitamint is csomagolt.

A társadalom mellett a teljes közigazgatás is összefogott, mindenki segített, amivel tudott, így nagy szükség volt az egészségügyi szervezetek támogatására, a NAV terepjárókat biztosított, a mentősök egytálélt föztek, egyszóval mindenki odaállt a rendszet és a honvédelem mögé, ez a hozzáállás pedig megsokszorozta az energiákat. Az összefogás a testületen belül is kézzelfogható, olyan értékek kerültek felszínre, amelyek eddig rejtve maradtak, s amelyekből a szervezet sokat profitálhat. A ma is aktív egykori határőrirtiztek önzetlenül felajánlották szakmai kapacitásaikat és elszántak voltak a közös munkára.

Nemzetközi téren kiemelendő pozitívum, hogy az európai rendőrségek közül több szolidaritást vállalt a magyar rendőrséggel, ebben a Visegrádi négyek élen jártak. A szolidaritás és az önzetlen segítség mellett többen bevallottan tanulni is jöttek hozzánk, ami komoly szakmai elismerés is egyben. Tudjuk, hogy a Frontex (az Európai Unió Tagállamainak Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség) is jelen van a térségben, komoly többletforrásokat biztosít a probléma megoldására, azonban a szervezet talán kissé nehézkesen reagált az ilyen hirtelen keletkező, hatalmas embertömeg mozgásával járó helyzetre.

Konklúzió

Az elmúlt két-három évtizedben a fejlődő országok között zajló migráció nagyságrendje is jelentősen és gyorsan növekedett, s ehhez többek között a kétpólusú világ megszűnése, a megindult gyors fejlődés, az új piacok megteremtése és a közlekedés forradalma is hozzájárult. Az elmúlt időszak hazai és nemzetközi társadalmi életének dinamikus változásai miatt a régi fogalmak megújítására, újraértelmezésére van szükség.¹⁷

Az egyik legkényesebb kérdés a téma kapcsán az, hogy meddig tartható fenn a hazánk szempontjából aktuálisan tapasztalható „nyugalmi helyzet”. Ez minden bizonnyal addig marad így, ameddig működik a már említett folyosó, és Németország fogadja a migránsokat. Amennyiben Németország úgy dönt, hogy nem tud több migránst fogadni, akkor a kérdés

¹⁵ Magyar Rendőrök és Katonák vele-TEK vagyunk Facebook-csoport: www.facebook.com/ittvagyunkveletek/ (letöltve: 2015. 05. 15.)

¹⁶ Zsaruellátó Facebook-csoport: www.facebook.com/zsaruellato/ (letöltve: 2015. 05. 15.)

¹⁷ Ritecz–Sallai (2015) 107–108.

úgy merül fel, hogy mi történik a hatalmas, Európa felé hömpölygő migránsáradattal. Több tízezres tömegek feltartóztatására nincsenek berendezkedve az európai államok. Abban a pillanatban, amikor lezárják valamelyik határt, hazánk jelenleg kevésbé védett határszakaszán újra beindulhat az „átjáróház”. A várakozásokkal ellentétben a hűvösebb, hideg időjárás sem állította meg a migránsokat. Ennek ékes bizonyítéka, hogy a magyar határ lezárása óta 250 ezer migráns kelt át Horvátországon, átlagosan napi 5–10 ezer ember érkezett ezen a folyósón, a zord időjárás ellenére is.

A kialakult migrációs válság a szakemberek szerint még csak elkezdődött, de messze nem fejeződött be. A megoldást firtató kérdésekre nehéz adekvát választ adni. Az azonban látszik, hogy az egyes érintett országokon belül, sőt összeurópai szinten – és az EU határain túl is – minden korábbinál nagyobb jelentősége van az összefogásnak, az együttműködésnek és az információcserének, koordinációnak.¹⁸ Wetzel Tamás már 2011-ben¹⁹ felhívta a figyelmet az illegális migráció veszélyeire és a szervezet, szabályozás, stratégiaalkotás kapcsán fellelhető hiányosságokra, amelyek orvoslása a közelmúlt eseményeinek tükrében tovább már nem halogatható. A 2015-ben kialakult illegális migrációs válság komoly kihívás és hatalmas feladat elé állította hazánk rendőrségét. Ebben a végletekig kiélezett helyzetben rendőreink összességében kiválóan helyt álltak, kivívva a társadalom, a politikusok, a hazai és a külföldi szakemberek elismerését.

Felhasznált irodalom

- Cseresnyés Ferenc (2005): *Migráció az ezredfordulón*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs.
- Elfogott migránsok száma – dátum szerinti lekérdezés. www.police.hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo/elfogott-migransok-szama-lekerdezés (letöltve: 2016. 05. 15.)
- Hautzinger Zoltán (2015): Az irreguláris migráció büntetőjogi aspektusai. In Hautzinger Zoltán (szerk.): *Migráció és rendészet*. MRTT, Budapest.
- Jövőre is folytatódik a migrációs nyomás Európában*. www.kormany.hu/hu/hirek/jovore-is-folytatodik-a-migracios-nyomas-europaban (letöltve: 2015. 03. 16.)
- Kézikönyv a menekültügyre, határokra és bevándorlásra vonatkozó európai jogról*. (2014) Az EU Alapjogi Ügynöksége, Belgium.
- Kondorosi Ferenc (2015): *A legújabb kori népvándorlás. A migráció és az iszlám Európában*. Magyar Önkormányzatok Szövetsége, Budapest.
- Kovács Gábor (2015): A Magyar Rendőrség szerepvállalása hazánk határbiztonságában és a schengeni külső határok ellenőrzésében. In Hautzinger Zoltán (szerk.): *Migráció és rendészet*. MRTT, Budapest.
- Kőszeg Ferenc (szerk.) (2012): *Emberi jogi garanciák és a nemzetközi migráció*. Magyar Helsinki Bizottság, Budapest.
- Napi tájékoztató. ORFK Információs Szolgálat. 2015. december 15. www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/hatarvadasz/napi-tajekoztato-15 (letöltve: 2015. 12. 15.)
- Napi tájékoztató. ORFK Információs Szolgálat. 2016. január 1. www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/hatarrendeszet/napi-tajekoztato-82 (letöltve: 2016. 05. 15.)

¹⁸ Lásd Kovács (2015) 76.

¹⁹ Wetzel (2011)

- Nyusztay László (szerk.) (2011): *Tanulmányok a nemzetközi migráció köréből*. Perfekt Kiadó, Budapest.
- Póczik Szilveszter – Dunavölgyi Szilveszter (2008): *Nemzetközi migráció – nemzetközi kockázatok*. HVG-ORAC, Budapest.
- Ritecz György – Sallai János (2015): *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei*. Hanns-Seidel Alapítvány, Budapest.
- Sik Endre (szerk.) (2001): *A migráció szociológiája*. Szociális és Családügyi Minisztérium, Budapest.
- Szabó A. Ferenc (2006): *A nemzetközi migráció és korunk biztonságpolitikai kihívásai*. Zrínyi Kiadó, Budapest.
- Szarvas Zsuzsa (szerk.) (2007): *Migráció és turizmus. Migrációs folyamatok hatása a helyi társadalmak változásaira a mai Magyarországon*. MTA Néprajzi Kutatóintézet, Budapest.
- Tarrósy István – Glied Viktor – Vörös Zoltán (szerk.) (2014): *Migrációs tendenciák napjainkban*. Publikon Kiadó, Pécs.
- Tóth Pál Péter (szerk.) (2006): *Bevándorlás Magyarországra*. Lucidius Kiadó, Budapest.
- Wetzel Tamás (2011): *A bevándorlás kérdése Magyarországon*. Publikon Kiadó, Budapest.